

Valtioneuvoston asetus

Euroopan unionin rahoittamien eläintukien toimeenpanosta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (1334/2022) nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltaisala

Tässä asetuksessa säädetään Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain (1332/2022) 4 §:n 1 momentin 1—7 kohdassa tarkoitettujen tuotantosidonnaisten tulotukien, eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain (1333/2022) 3 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen eläinten hyvinvointikorvauksen sekä eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen hallinnollisista tarkastuksista, paikan päällä tehtävästä valvonnasta sekä tukeen tai korvaukseen sovellettavista vähennyksistä ja seuraamuksista.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *hakemusjärjestelmäasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) 2022/1173;

2) *toimeenpanolailla* tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annettua lakia (1334/2022);

3) *tuella* Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 4 §:n 1 momentin 1—7 kohdassa tarkoitettua tuotantosidonnaista tulotukea, eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 3 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua eläinten hyvinvointikorvausta tai eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua alkuperäisrotueläinten kasvattamisesta maksettavaa ympäristökorvausta;

4) *tukikelpoisuuspäiviin perustuvilla toimenpiteillä* tuotantosidonnaiseen tulotukeen kuuluvia Manner-Suomen tukialueen AB ja Manner-Ahvenanmaan emo- ja lypsylehmäpalkkion, tukialueen AB ulkosaariston nautapalkkion, Manner-Suomen tukialueen AB uuhipalkkion tai tukialueen AB ulkosaariston ja Manner-Ahvenanmaan uuhipalkkion sekä tukialueen AB kuttupalkkion toimenpiteitä;

5) *tilallapitoaikaan perustuvalla toimenpiteellä* tuotantosidonnaiseen tulotukeen kuuluvaa Manner-Suomen tukialueen AB, Manner-Ahvenanmaan tai tukialueen C sonnipalkkion toimenpidettä;

- 6) *teurastukseen perustuvilla toimenpiteillä* tuotantosidonnaiseen tulotukeen kuuluvia tukialueen AB teurashiehopalkkion tai teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkion toimenpiteitä;
- 7) *sioilla* eläinten hyvinvointikorvauksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1381/2022) säädettyihin sikoja koskeviin toimenpiteisiin kuuluvia eläimiä;
- 8) *siipikarjalla* eläinten hyvinvointikorvauksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädettyihin siipikarjaa koskeviin toimenpiteisiin kuuluvia eläimiä;
- 9) *hevosella* eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuun ympäristösopimukseen kuuluvaa suomenhevosta;
- 10) *maatiaiscanoilla* eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuun ympäristösopimukseen kuuluvia maatiaiskanoja ja -kukkoja;
- 11) *tukikelpoisuuspäivällä* päivää, jonka eläin on ollut tukikelpoisena maatilalla;
- 12) *tuenmääräytymisjaksolla* ajanjaksoa, jolta keskimääräinen eläinmäärä määräytyy tukikelpoisuuspäiviin perustuvissa toimenpiteissä;
- 13) *mahdollisesti tukikelpoisella eläimellä* eläintä, joka saattaa täyttää tukikelpoisuusedellytykset eläimistä maksettavan tuotantosidonnaisen tulotuen tai eläinten hyvinvointikorvauksen saamiseksi tukivuonna;
- 14) *eläinrekisterillä* tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta (”eläinterveyssäännöstö”) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429, jäljempänä *eläinterveyssäännöstö*, 109 artiklan 1 kohdan a, b tai c alakohdan ja eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) 30 §:n mukaista rekisteriä;
- 15) *pitopaikan kirjanpidolla* eläinterveyssäännösten 102 artiklassa ja eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain 7 §:ssä tarkoitettua tietojen kirjaamis- ja säilyttämisvelvollisuutta;
- 16) *viitepäivällä* jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laatimien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maa-seuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115, jäljempänä *suunnitelma-asetus*, 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua jäsenvaltion vahvistamaa päivämäärää.

2 luku

Hallinnolliset tarkastukset

3 §

Hallinnollinen tarkastus

Hallinnolliseen tarkastukseen sovelletaan mitä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä maksajavirastoja ja muita elimiä, varainhoitoa, tilien tarkastamista ja hyväksymistä, vakuuksia sekä euron käyttöä koskevien sääntöjen osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/127 liitteessä I säädetään valvontatoimista. Hallinnollisessa tarkastuksessa tuen myöntämiseen tai maksettavan tuen määrään vaikuttavat toimeenpanolain 20 §:n 1 momentissa säädetyn lisäksi tietojärjestelmässä tehtävä laskenta ja tietojärjestelmän tarkisteet.

Hallinnollisessa tarkastuksessa hylättyjen eläinten osalta tukeen tehtävistä vähennyksistä ja seuraamuksista säädetään 24 ja 25 §:ssä.

4 §

Aktiiviviljelijää koskevien ehtojen tarkastaminen

Euroopan unionin suorista viljelijätuesta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettua aktiiviviljelijää koskevat ehdot tarkastetaan hallinnollisesti. Tukea, jossa aktiiviviljelijää koskeva vaatimus on edellytyksenä, ei makseta, jos ehdot eivät täyty.

5 §

Tuotantosidonnaista tulotukea koskevan hakemuksen hallinnollinen tarkastus

Tuotantosidonnaisessa tulotuessa sovelletaan hakemusjärjestelmäasetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaista automaattista hakemusjärjestelmää.

Tavanomaisen tuotantotavan täyttymistä voidaan tarkastaa hallinnollisesti ruokahallinnon tietovarannon tietoja käyttäen. Jos maatilalla ei ole noudatettu tavanomaista tuotantotapaa, tukea ei makseta.

6 §

Tuotantosidonnaiseen tulotukeen liittyvien eläinrekisteritietojen tarkastus

Tuotantosidonnaisen tulotuen osalta tarkastetaan hallinnollisesti toimenpiteittäin viitepäivän mukainen tukikelpoisten ja mahdollisesti tukikelpoisten nautojen, lampaiden ja vuohien tunnistaminen ja rekisteröinti eläinterveys säännösten 102 artiklassa ja IV osan I osaston 2 luvun 1 jaksossa, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 täydentämisestä maa-eläimiä pitäviä pitopaikkoja ja hautoja sekä tiettyjen pidettävien maaeläinten ja siitosmunien jäljitettävyyttä koskevien sääntöjen osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/2035 22 ja 23 artiklassa, III osan I osaston 1 ja 2 luvussa sekä II osaston 1 ja 2 luvussa, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 soveltamissäännöistä tiettyjen pidettävien maaeläinten jäljitettävyyden osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/520 3, 13 ja 14 artiklassa säädetyn mukaisesti sekä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain mukaisesti. Eläimen tunnistamista ja rekisteröintiä koskevia tietoja voi korjata ennen viitepäivää. Jos eläintä koskeva eläinrekisteri-ilmoitus on viitepäivänä myöhässä tai virheellinen, eläin hylätään.

Toimenpiteessä tukikelpoinen tai mahdollisesti tukikelpoinen eläin hylätään hallinnollisessa tarkastuksessa, jos eläinrekisteri-ilmoitus on virheellinen tai myöhässä:

- 1) tukikelpoisuuspäiviin perustuvissa toimenpiteissä tuenmääräytymisjakson aikana;
- 2) tilallapitoaikaan perustuvassa toimenpiteessä viitepäivän ja tilallapitoajan päättymisen välisenä aikana;

- 3) teurastukseen perustuvissa toimenpiteissä viitepäivän ja teurastuksen välisenä aikana.

Edellä 2 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettuun ajanjaksoon kuuluvat kaikki tukikelpoisuuteen liittyvät eläinrekisteri-ilmoitukset eläimen maatilalta poistoa koskeva tapahtumailmoitus mukaan lukien. Edellä 2 momentin 2 kohdassa tilallapitoajalla tarkoitetaan, että eläintä pidetään tietyn vaaditun vähimmäisajan yhtäjaksoisesti maatilalla hallinnassa sen jälkeen, kun eläimen ikävaatimus on täyttynyt.

Ristiintarkastuksessa verrataan eläinterveys säännösten 4 artiklan 24 kohdassa tarkoitettujen eri toimijoiden samasta eläimestä eläinrekisteriin tekemiä tapahtumailmoituksia maatilalle tulosta tai maatilalta poistosta. Tukikelpoinen tai mahdollisesti tukikelpoinen eläin hylätään ristiintarkastuksessa, jos sillä on eläinrekisterin tiedoissa virhe.

Eläimestä, joka hylätään tukikelpoisena tai mahdollisesti tukikelpoisena eläimenä missä tahansa tuotantosidonnaisen tulotuen toimenpiteessä, mikään maatila ei voi saada tukea kyseisenä hakuvuonna.

7 §

Eläinten hyvinvointikorvausta koskevan hakemuksen hallinnollinen tarkastus

Naudoista sekä lampaista ja vuohista myönnettävään eläinten hyvinvointikorvaukseen sovelletaan hakemusjärjestelmäasetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaista automaattista hakemusjärjestelmää.

Sioista ja siipikarjasta myönnettävään eläinten hyvinvointikorvaukseen sovelletaan hakemusjärjestelmäasetuksen 9 artiklan 1 kohdan mukaista hakujärjestelmää. Sioista ja siipikarjasta korvausta haettaessa ilmoitettu sikojen tai siipikarjan keskimääräinen eläinmäärä on hakemusjärjestelmäasetuksen 9 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu haettu eläinmäärä. Tukea ei myönnetä haettua suuremmalle eläinmäärälle.

Toimeenpanolain 14 §:n 1 momentissa tarkoitetun erityisen tukijärjestelmään liittyvän syyn vuoksi eläinten hyvinvointikorvauksen hakemukseen ei voi lisätä toimenpiteitä tai vaihtaa niitä eikä lisätä eläinmääriä hakuajan jälkeen.

Eläinten hyvinvointikorvauksen eläinlajikohtainen hyvinvointisuunnitelma tarkastetaan hallinnollisesti. Jos tuenhakija ei toimita toimivaltaiselle viranomaiselle valitsemansa eläinlajin hyvinvointisuunnitelmaa tai toimitettu hyvinvointisuunnitelma on puutteellinen, eläinten hyvinvointikorvaus hylätään kaikkien haettujen kyseistä eläinlajeja koskevien toimenpiteiden osalta.

Jos tuenhakija ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle eläinten hyvinvointikorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n 2 momentissa tarkoitetut toteutuneet eläinmäärät lihasikojen olosuhteiden parantamista tai siipikarjan olosuhteiden parantamista koskevissa toimenpiteissä suuremmalta eläinmäärältä kuin mitä puolivuositteiset teurasraportit osoittavat teurastettujen eläinten määräksi, hallinnollisessa tarkastuksessa todetaan pienempi eläinmäärä. Ilmoitetun ja todetun eläinmäärän erotuksen osalta sovelletaan 25 §:n mukaista vähennystä tai seuraamusta tukeen.

8 §

Eläinten hyvinvointikorvaukseen liittyvien eläinrekisteritietojen tarkastus

Eläinten hyvinvointikorvauksen osalta tarkastetaan hallinnollisesti eläinten hyvinvointikorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 8 §:n mukainen eläinten tunnistaminen ja rekisteröinti toimenpiteittäin tukikelpoisten ja mahdollisesti tukikelpoisten nautojen, lampaiden ja vuohien osalta. Jos havaitut säännösten noudattamatta jättämiset liittyvät eläinrekisteriin liian myöhään tehtyihin ilmoituksiin eläimiä koskevista tapahtumista, kyseinen eläin on hyväksytty, jos ilmoitus on tehty ennen kyseisen sitoumuskauden alkua. Jos eläintä koskeva sitoumuskauteen liittyvä eläinrekisteri-ilmoitus on tehty myöhässä, eläin hylätään.

Nautojen, lampaiden ja vuohien osalta ristiintarkastuksessa verrataan eläinterveyssäännösten 4 artiklan 24 kohdassa tarkoitettujen eri toimijoiden samasta eläimestä eläinrekisteriin tekemiä tapahtumailmoituksia maatilalle tulosta tai maatilalta poistosta sitoumusvuonna. Toimenpiteessä tukikelpoinen tai mahdollisesti tukikelpoinen eläin hylätään ristiintarkastuksessa, jos sillä on eläinrekisterin tiedoissa virhe. Sikojen osalta ristiintarkastuksessa verrataan tuenhakijan ilmoittamia toteutuneita eläinmääriä eläinrekisteriin ilmoitettuihin eläinmääriin. Jos eläinrekisteriin ilmoitettu eläinmäärä on pienempi, ristiintarkastuksessa todetaan pienempi eläinmäärä ja eläinmäärien erotuksen osalta sovelletaan 25 §:n mukaista vähennystä tai seuraamusta tukeen.

9 §

Alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevaan ympäristösopimukseen liittyvän hakemuksen hallinnollinen tarkastus

Alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevaan ympäristösopimukseen sovelletaan hakemusjärjestelmäasetuksen 9 artiklan 1 kohdan mukaista hakujärjestelmää.

Ympäristösopimukseen sisältyvä alkuperäisrotueläin hylätään, jos:

- 1) eläin ei täytä ympäristösopimuksen ehtoja;
- 2) eläimen poistosta ympäristösopimuksesta ei ole ilmoitettu ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (/2023) 50 §:n 1 momentissa säädettyssä 14 päivän määräajassa;
- 3) eläin on ilmoitettu poistetuksi ympäristösopimuksesta, mutta poistettua eläintä ei korvata ympäristösopimuksen ehtojen mukaisella eläimellä; tai
- 4) eläin on ilmoitettu poistetuksi ympäristösopimuksesta, mutta poistettua eläintä ei korvata ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 50 §:n 1 momentissa säädettyssä 14 päivän määräajassa.

Ennen ympäristökorvauksen maksamista ympäristösopimuksen perusteella tarkastetaan, että ympäristösopimukseen kuuluva hevonen on ollut korvauksen saajan hallinnassa koko sopimuskauden ajan. Jos hevonen ei enää ole korvauksen saajan hallinnassa eikä sen poistamisesta ympäristösopimuksesta ole ilmoitettu toimivaltaiselle viranomaiselle vaaditulla tavalla, hevonen hylätään. Maatiaiskanojen osalta tarkastetaan ennen korvauksen maksua, että ne kuuluvat Luonnonvarakeskuksen koordinoimaan Maatiaiskan säilytysohjelmaan koko sopimuskauden ajan. Jos maatiaiskanat eivät kuulu edellä mainittuun säilytysohjelmaan koko sopimuskautta, niistä ei makseta korvausta.

Hallinnollisessa tarkastuksessa tai paikan päällä tehtävässä valvonnassa hylättyä eläintä ei voi korvata ympäristösopimukseen sisällytettävällä toisella eläimellä kyseisen sopimuskauden aikana.

10 §

Alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevaan ympäristösopimukseen liittyvät ristiintarkastukset

Alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevaan ympäristösopimukseen sisältyvien nautojen, lampaiden ja vuohien osalta ristiintarkastetaan, että eläimet ovat maatilalla koko sopimuskauden ajan. Jos eläin on poistettu maatilalta eikä sopimukselta poistosta ole ilmoitettu vaaditulla tavalla, eläin hylätään.

3 luku

Paikan päällä tehtävä valvonta

11 §

Tarkastusmäärät

Tuotantosidonnaista tulotukea, eläinten hyvinvointikorvausta ja alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen perusteella maksettavaa ympäristökorvausta hakeneista nautatiloista vähintään viisi prosenttia valitaan paikan päällä tehtävään valvontaan. Tuotantosidonnaista tulotukea, eläinten hyvinvointikorvausta ja alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen perusteella maksettavaa ympäristökorvausta hakeneista lammis- ja vuohitiloista vähintään viisi prosenttia valitaan paikan päällä tehtävään valvontaan.

Nautatilojen ja lammas- ja vuohitilojen tarkastusotoksen tulee kattaa kaikki edellä mainitut tuet, mutta tarkastusten vähimmäismäärän ei tarvitse täytyä tukikohtaisesti.

Eläinten hyvinvointikorvausta hakeneista sikatiloista vähintään viisi prosenttia valitaan paikan päällä tehtävään valvontaan. Eläinten hyvinvointikorvausta hakeneista siipikarjatiloista vähintään viisi prosenttia valitaan paikan päällä tehtävään valvontaan.

Alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen perusteella maksettavaa ympäristökorvausta hevosista hakeneista maatiloista vähintään viisi prosenttia valitaan paikan päällä tehtävään valvontaan. Alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen perusteella maksettavaa ympäristökorvausta maatiaiskanoista hakeneista maatiloista vähintään viisi prosenttia valitaan paikan päällä tehtävään valvontaan.

12 §

Otoksen valinta

Paikan päällä tehtävän valvonnan otoksessa käytetään satunnaisotantaa ja painotettua otantaa. Tarkastusotosta valittaessa valitaan maatiloja ensin satunnaisesti 20–50 prosenttia perusjoukosta ja sen jälkeen painotetusti 50–80 prosenttia perusjoukosta. Edellä mainitun satunnaisen ja painotetun otannan suhteen ei tarvitse täytyä tukikohtaisesti 11 §:n 1 momentin mukaisessa tarkastusotoksessa.

Painotetussa otannassa maatilat valitaan valvontaan käyttäen tekijöitä, jotka ovat tyypillisiä sellaisilla tuenhakijoilla, joilla on havaittu noudattamatta jättämisä aiempina hakuvuosina. Kunkin hakuvuoden painotetun otannan tekijät valitaan aikaisempien vuosien valvontatulosten, ruokahallinnon tietovarannon tietojen tai muun vastaavan käytettävissä olevan tiedon perusteella.

13 §

Valvontamäärän lisääminen tai vähentäminen

Paikan päällä tehtävän valvonnan määrää lisätään eläinlajikohtaisesti seuraavana hakuvuonna, jos kahden edellisen hakuvuoden satunnaisotannan valvontojen tulosten mukaan virhetaso on merkittävä. Valvontamäärä voidaan palauttaa 11 §:n mukaiseksi sitä seuraavana hakuvuonna, kun virhetaso laskee hyväksyttävälle tasolle.

Paikan päällä tehtävän valvonnan määrää voidaan vähentää eläinlajikohtaisesti kolmeen prosenttiin, jos kahden edellisen vuoden satunnaisotannan valvontojen tulosten mukaan virhetaso on alle 1,5 prosenttia.

14 §

Paikan päällä tehtävä valvonta

Otokseen perustuvat valvonnat tehdään tukihaun jälkeen kalenterivuoden aikana.

Paikan päällä tehtävässä valvonnassa tarkastetaan maatilan eläimet ja verrataan eläimiä eläinrekisterin tai pitopaikan kirjanpidon tietoihin. Valvonnassa tarkastetaan eläinten tukikelpoisuuteen liittyvät ja muut tuen ehdot jokaisen tarkastettavan toimenpiteen osalta.

Paikan päällä tehtävässä valvonnassa huomioidaan valvonnan ilmoittamishetkellä eläinrekisterissä olevat tiedot tai, jos valvonnasta ei ilmoiteta ennakoon, valvonnan aloitushetken mukaiset eläinrekisteritiedot. Myöhemmin tehtyjä muutoksia eläinrekisterin tietoihin ei oteta huomioon valvonnassa.

Paikan päällä tehtävässä valvonnassa tarkastetaan osto- ja myyntikuitit, teurastustodistukset ja muut vastaavat tositteet 30 prosentin otokselta eläimistä valvontaa edeltäneiden kuuden kuukauden ajalta. Jos poikkeavuuksia havaitaan, tarkastus laajennetaan koskemaan kaikkien maatilalla olevien ja maatilalta poistettujen eläinten tositteita tarkastusta edeltäneeltä 12 kuukauden jaksolta. Jos tositteita ei voida tarkastaa valvonnassa eikä tuenhakija toimita niitä pyydettyssä määräajassa, eläin, jota tositteen tieto koskee, hylätään.

Paikan päällä tehtävässä valvonnassa hylättyjen eläinten osalta tukeen tehtävistä vähennyksistä ja seuraamuksista säädetään 24 ja 25 §:ssä.

15 §

Tavanomaisen tuotantotavan tarkastaminen

Paikan päällä tehtävässä valvonnassa tarkastetaan, että maatilalla noudatetaan tavanomaista tuotantotapaa. Jos valvonnassa todetaan, että maatilalla ei ole noudatettu tavanomaista tuotantotapaa, tuotantosidonnaista tulotukea ei makseta kyseisestä toimenpiteestä.

16 §

Tuotantosidonnaisen tulotuen ehtojen tarkastaminen nautojen osalta

Tuotantosidonnaisen tulotuen ehtojen valvonnassa tarkastetaan, että nauta on tunnistettu ja rekisteröity 6 §:n 1 momentin mukaisesti ja että se on ilmoitetussa pitopaikassa ja täyttää eläimen tukikelpoisuuteen toimenpidekohtaisesti vaikuttavat tukiehdot.

Tuotantosidonnaisen tulotuen ehtojen tarkastamiseen nautojen osalta sovelletaan mitä 6 §:n 2 momentissa säädetään.

Teurastukseen perustuvan toimenpiteen osalta paikan päällä tarkastetaan mahdollisesti tukikelpoisen eläimen tunnistaminen ja rekisteröinti sekä muiden tukiehtojen noudattaminen 1 ja 2 momentin mukaisesti. Teurastettujen eläinten osalta tarkastus tehdään 14 §:n 4 momentin mukaisesti.

Tukikelpoinen tai mahdollisesti tukikelpoinen nauta, joka ei valvontahetkellä täytä eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin vaatimuksia tai muuta 1–3 momentin mukaisesti tarkastettua tukiehtoa, hylätään valvonnassa, jos eläin viitepäivän eläinrekisterin tietojen mukaan on mahdollisesti tukikelpoinen tai tukikelpoinen eläin yhdessä tai useammassa toimenpiteessä.

Hylätyn eläimen tukikelpoisuuden osalta sovelletaan mitä 6 §:n 5 momentissa säädetään.

17 §

Tuotantosidonnaisen tulotuen ehtojen tarkastaminen lampaiden ja vuohien osalta

Tuotantosidonnaisen tulotuen ehtojen valvonnassa tarkastetaan, että lammas tai vuohi on tunnistettu ja rekisteröity 6 §:n 1 momentin mukaisesti ja että se on ilmoitetussa pitopaikassa ja täyttää eläimen tukikelpoisuuteen toimenpidekohtaisesti vaikuttavat tukiehdot.

Tuotantosidonnaisen tulotuen ehtojen tarkastamiseen lampaiden ja vuohien osalta sovelletaan mitä 6 §:n 2 momentissa säädetään.

Teurastukseen perustuvan toimenpiteen osalta paikan päällä tarkastetaan mahdollisesti tukikelpoisen eläimen tunnistaminen ja rekisteröinti sekä muiden tukiehtojen noudattaminen 1 momentin mukaisesti. Teurastettujen eläinten osalta tarkastetaan rekisteri-ilmoitus eläimen poistosta maatilalta 14 §:n 4 momentin mukaisessa tositteiden tarkastuksessa.

Tukikelpoinen tai mahdollisesti tukikelpoinen lammas tai vuohi, joka ei valvontahetkellä täytä tunnistamisen ja rekisteröinnin vaatimuksia tai muuta edellä 1–3 momentin mukaisesti

tarkastettua tukiehtoa, hylätään valvonnassa, jos eläin viitepäivän eläinrekisterin tietojen mukaan on mahdollisesti tukikelpoinen tai tukikelpoinen eläin yhdessä tai useammassa toimenpiteessä.

Hylätyn eläimen tukikelpoisuuden osalta sovelletaan mitä 6 §:n 5 momentissa säädetään.

18 §

Eläinten hyvinvointikorvauksen ehtojen tarkastaminen

Eläinten hyvinvointikorvauksen ehtojen valvonnassa tarkastetaan nautojen, lampaiden ja vuohien osalta, että eläin on tunnistettu ja rekisteröity eläinten hyvinvointikorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 8 §:ssä säädetyn mukaisesti ja täyttää eläimen tukikelpoisuuteen toimenpidekohtaisesti vaikuttavat tukiehdot. Jos tukikelpoiseen tai mahdollisesti tukikelpoiseen eläimeen liittyy tunnistamista tai rekisteröintiä koskeva noudattamatta jättäminen tai se ei täytä muuta tukikelpoisuuteen vaikuttavaa tukiehtoa, eläin hylätään valvonnassa.

Eläinten hyvinvointikorvauksen ehtojen valvonnassa tarkastetaan sikojen osalta pitopaikan kirjanpidon ja eläinrekisterin mukaiset eläinmäärät lukuun ottamatta lihasikojen olosuhteiden parantamista koskevaa toimenpidettä. Jos pitopaikan kirjanpitoon ja eläinrekisteriin merkityissä kuukauden ensimmäisen päivän eläinmäärissä on eroa, sikojen eläinmääräksi todetaan valvonnassa näistä pienempi. Valvonnassa tarkastetaan siipikarjan osalta pitopaikan kirjanpidon eläinmäärät lukuun ottamatta siipikarjan olosuhteiden parantamista koskevaa toimenpidettä.

Eläinten hyvinvointikorvauksen ehtojen valvonnassa tarkastetaan niiden maatilalan valitsemien eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden tukiehtojen ja vähimmäistason vaatimusten noudattaminen, jotka ovat tarkastettavissa tarkastushetkellä. Edellisestä poiketen, eläinlajikohtaisesta hyvinvointisuunnitelmaa koskevasta toimenpiteestä tarkastetaan tukiehtojen osalta ruokintasuunnitelman, rehuanalyysin ja siipikarjan tautisuojausajan ajantasaisuus sekä vähimmäistason vaatimukset. Jos eläinten hyvinvointikorvaukseen liittyviä asiakirjavaatimuksia ei voida tarkastaa valvonnassa, kyseisen tukiehdon osalta todetaan noudattamatta jättäminen. Tukiehtojen tai vähimmäistason vaatimusten noudattamatta jättämiseen sovelletaan vähennyksiä ja seuraamuksia 26 §:n mukaisesti.

Poiketen siitä mitä 3 momentissa säädetään, eläinten hyvinvointikorvauksen ehtojen tarkastamiseksi on tehtävä uusintakäynti, jos maatilalla on valvontahetkellä tuotantotauko. Jos ulkoilua tai laidunnusta koskevien toimenpiteiden tukiehtoja ei voida valvontahetkellä tarkastaa, kyseisten toimenpiteiden ehtojen noudattaminen voidaan tarkastaa tuenhakijan toimittaman kirjanpidon ja paikkaan sidotun valokuvan avulla.

Jos valvonnassa havaitaan tukiehdon tai vähimmäistason vaatimuksen noudattamatta jättäminen, joka voidaan todeta olleen jo aiempaan sitoumuskautena, valvonta laajennetaan aikaisempia sitoumuskautia koskevaksi kyseisen tukiehdon tai vähimmäistason vaatimuksen osalta.

19 §

Alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen ehtojen tarkastaminen

Alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen ehtojen valvonnassa tarkastetaan nautojen, lampaiden, vuohien, hevosten ja maatiaiskanojen osalta, että eläin on tunnistettu ja rekisteröity ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 50 §:n 6 momentissa säädetyllä tavalla. Valvonnassa tarkastetaan, että kaikki ympäristösopimukseen sisältyvät eläimet ovat korvauksen saajan hallinnassa ja ilmoitetussa pitopaikassa. Eläin, johon liittyy tunnistamista tai rekisteröintiä koskeva noudattamatta jättäminen tai joka ei muuten täytä eläimen tukikelpoisuuteen liittyvää tukiehtoa, hylätään valvonnassa.

Alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen ehtojen valvonnassa tarkastetaan niiden vähimmäistason vaatimusten noudattaminen, jotka ovat tarkastettavissa tarkastushetkellä. Vähimmäistason vaatimusten noudattamatta jättämisen vuoksi tehtäviin vähennyksiin ja seuraamuksiin sovelletaan 26 §:ää.

Jos valvonnassa havaitaan tukiehdon tai vähimmäistason vaatimuksen laiminlyönti, jonka voidaan todeta olleen jo aiempaan sopimuskautena, valvonta laajennetaan yhtä tai useampaa aikaisempaa sopimuskautta koskevaksi kyseisen tukiehdon tai vähimmäistason vaatimuksen osalta.

20 §

Valvonnan laajentaminen ilman tilakäyntiä

Jos eläinsuojelulain (247/1996) 39 tai 48 §:n mukaisessa tarkastuksessa tai ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevassa valvonnassa todetaan noudattamatta jättäminen sellaisen vaatimuksen osalta, joka on eläinten hyvinvointikorvauksen tai alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen vähimmäistason vaatimuksena, valvonta voidaan laajentaa eläinten hyvinvointikorvauksen tai alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen valvonnaksi hallinnollisesti ilman erillistä tilakäyntiä. Laajennus koskee todettua noudattamatta jättämistä, joka on eläinten hyvinvointikorvauksen tai alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen vähimmäistason vaatimuksena.

21 §

Kirjallinen näyttö ilmoitusaikojen noudattamisesta

Jos eläinrekisterin tai pitopaikan kirjanpidon mukaan maatilalla olevaa eläintä ei voida valvonnassa todeta eikä tukea hakenut esitä valvonnassa kirjallista näyttöä eläimen tunnistamisen ja rekisteröinnin ilmoitusaikojen noudattamisesta, eläin hylätään.

22 §

Poikkeukset eläinten hylkäämiseen valvonnassa

Poiketen siitä, mitä tässä luvussa säädetään tukikelpoisen tai mahdollisesti tukikelpoisen nautan, lampaan tai vuohen hylkäämisestä maatilalla, olevaa nautaa, lammasta tai vuohta, jonka toinen tunnistin on hävinnyt, pidetään hyväksyttynä, jos tällainen virhe on enintään 20 prosentilla maatilán nautojen tai lampaiden ja vuohien eläinmäärästä. Jos virheitä on suuremmalla osuudella eläimistä, kaikki eläimet, jonka toinen tunnistin on hävinnyt, hylätään. Jos maatilalla on yksi nauta taikka yksi lammas tai vuohi, jonka molemmat tunnistimet ovat hävinneet, eläintä pidetään hyväksyttynä, jos se voidaan tunnistaa pitopaikan kirjanpidon ja eläinrekisterin perusteella, edellyttäen, että tuenhakija voi todistaa toteuttaneensa toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi ennen paikalla tehtävästä tarkastuksesta ilmoittamista.

Jos eläimiä on siirretty maatilán toiseen pitopaikkaan eikä eläinten muuttunutta pitopaikkaa ole ilmoitettu eläinrekisteriin tai merkitty pitopaikkaa pitopaikan kirjanpitoon, kyseisiä eläimiä voidaan pitää hyväksyttynä, jos eläinten sijainti maatilán pitopaikassa voidaan todeta välittömästi paikalla tehtävän tarkastuksen kuluessa.

23 §

Valvonnan tulos

Tuenhakijalle esitettävässä valvonnan tuloksessa on oltava erityisesti seuraavat tiedot:

- 1) tarkastuksen kohteena olleet tuet tai toimenpiteet;
- 2) paikalla olleet henkilöt;
- 3) paikalla tehtävään tarkastukseen valinnan peruste;
- 4) tarkastuksesta ilmoittaminen tuensaajalle ennakolta ja, jos tarkastuksesta on ilmoitettu, ilmoitusajankohta;
- 5) hylätyt eläimet;
- 6) todetut noudattamatta jättämiset.

4 luku

Vähennykset ja seuraamukset tukeen

24 §

Tuen vähennyksen ja seuraamuksen laskentaperusteet

Eläinperusteista tukea ei myönnetä haettua suuremmalle eläinmäärälle. Jos haettu eläinmäärä on suurempi kuin hallinnollisessa tarkastuksessa tai paikalla tehdyssä valvonnassa hyväksytty lukumäärä, tuen laskennassa käytetään hyväksyttyä eläinmäärää. Edellä mainittu ei rajoita 25 §:n mukaisen hallinnollisen seuraamuksen soveltamista.

Tuotantosidonnaisen tulotuen tukikelpoisuuspäiviin perustuvissa toimenpiteissä hylätyn eläimen osalta tuen vähennyksen ja seuraamuksen laskennassa käytetään niitä tukikelpoisuuspäiviä, jotka eläin olisi viitepäivän mukaan voinut mahdollisesti kerryttää kyseisen hakuvuoden aikana. Tilallapitoaikaan tai teurastukseen perustuvissa toimenpiteissä hylätty eläin huomioidaan yksittäisenä eläimenä lukumääräisesti. Eläinten hyvinvointikorvauksessa hylätyillä nautoilla, lampailla ja vuohilla, jotka valvontahetkellä ovat täyttäneet tukikelpoisuusiän, tuen vähennyksen ja seuraamuksen laskennassa käytetään niitä tukikelpoisuuspäiviä, jotka eläin on kerryttänyt kyseisen hakuvuoden aikana. Eläinten hyvinvointikorvauksessa hylätyillä nautoilla, lampailla ja vuohilla, jotka valvontahetkellä ovat mahdollisesti tukikelpoisia eläimiä, käytetään tuen vähennyksen ja seuraamuksen laskennassa niitä tukikelpoisuuspäiviä, jotka eläin olisi mahdollisesti voinut kerryttää kyseisen hakuvuoden aikana. Eläinten hyvinvointikorvauksen osalta sikojen ja siipikarjan hylätyt eläimet huomioidaan lukumääräisesti. Alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen osalta hylätty eläin huomioidaan maataiskanoja lukuun ottamatta yksittäisenä eläimenä lukumääräisesti.

Edellä 21 §:n mukaisessa tilanteessa nautojen, lampaiden ja vuohien osalta, joista on haettu eläinten hyvinvointikorvausta, hylätään tämän pykälän 2 momentista poiketen koko sitoumuskauden tukikelpoisuuspäivien määrä riippumatta siitä, kauanko eläin on ollut maatilalla.

Tuotantosidonnaiseen tulotukeen tehtävien vähennysten ja seuraamusten laskemisessa käytetään tukikelpoisuuspäiviin perustuvissa toimenpiteissä keskimääräistä eläinmäärää ja tilallapitoaikaan tai teurastukseen perustuvissa toimenpiteissä eläinten lukumäärää. Eläinten hyvinvointikorvaukseen ja alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen perusteella maksettavaa ympäristökorvaukseen tehtävien vähennysten ja seuraamusten laskemisessa käytetään eläinyksiköitä.

Mitä 4 momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske nautojen, lampaiden ja vuohien osalta 25 §:n 1 momentissa tarkoitettua yksilöllisesti tunnistettavaa eläintä, joka määritetään yksilöeläimenä.

Tuen vähennykset ja seuraamukset lasketaan eläinryhmittäin seuraavasti:

- 1) tuotantosidonnaisessa tulotuessa toimenpiteittäin;
 - 2) eläinten hyvinvointikorvauksessa toimenpiteittäin;
 - 3) alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevassa ympäristösopimuksessa eläinroduittain.
- Poiketen siitä, mitä 6 momentissa säädetään, alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen vähimmäistason vaatimusten noudattamatta jättämiseen sovelletaan vähennyksiä ja seuraamuksia eläinlajeittain.

25 §

Vähennys tai seuraamus tukeen eläinmäärän perusteella

Jos tuotantosidonnaisessa tulotuen, eläinten hyvinvointikorvauksen tai alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen eläinryhmässä on hylätty naudoista, lampaista ja vuohista tai hevosista enintään kolme yksilöllisesti tunnistettavaa eläintä, tuki maksetaan hyväksytyn eläinmäärän perusteella. Kun yli kolme yksilöllisesti tunnistettavaa eläintä tai vähintään yksi eläin, jota ei voida tunnistaa yksilöllisesti, on hylätty, määritetään eläinryhmän haetun ja hyväksytyn eläinmäärän erotus suhteessa hyväksyttyyn eläinmäärään. Jos erotus suhteessa hyväksyttyyn eläinmäärään on:

- 1) enintään 50 prosenttia, eläinryhmän hyväksytystä eläinmäärästä vähennetään haetun ja hyväksytyn eläinmäärän erotus 1,5-kertaisena;

- 2) yli 50 prosenttia, eläinryhmän hyväksytystä eläinmäärästä vähennetään haetun ja hyväksytyn eläinmäärän erotus kaksinkertaisena.

Jos 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seuraamusta ei saada kokonaisuudessaan vähennettyä kyseisen hakuvuoden tuesta, loppuosa vähennetään kolmen vuoden aikana maksettavista Euroopan unionin kokonaan tai osittain rahoittamista tuista.

Sikojen tai siipikarjan eläinryhmän osalta eläinten hyvinvointikorvaus maksetaan hyväksytyn eläinmäärän perusteella, jos eläinryhmän hylätyn eläinmäärän ero hyväksyttyyn eläinmäärään on enintään kymmenen eläinyksikköä. Kun erotus on yli kymmenen eläinyksikköä, määritetään eläinryhmän haetun ja hyväksytyn eläinmäärän erotus suhteessa hyväksyttyyn eläinmäärään. Jos erotus suhteessa hyväksyttyyn eläinmäärään on:

- 1) enintään 50 prosenttia, eläinryhmän hyväksytystä eläinmäärästä vähennetään haetun ja hyväksytyn eläinmäärän erotus 1,5-kertaisena;

- 2) yli 50 prosenttia, eläinryhmän hyväksytystä eläinmäärästä vähennetään haetun ja hyväksytyn eläinmäärän erotus kaksinkertaisena.

Jos 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seuraamusta ei saada kokonaisuudessaan vähennettyä kyseisen hakuvuoden tuesta, loppuosa vähennetään kolmen vuoden aikana maksettavista tuista.

Jos eläinryhmän hyväksytty eläinmäärä jää tuen myöntämisen edellytyksenä olevan vähimmäiseläinmäärän alle, tuki maksetaan, jos hyväksytyn eläinmäärän aleneminen johtuu 1 tai 3 momentissa säädetyn vähennyksen tai seuraamuksen soveltamisesta.

Eläinmäärän perusteella tukeen tehtävää vähennystä tai seuraamusta sovelletaan takautuvasti Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euroatom) No 2988/95 3 artiklassa säädetyn mukaisesti.

26 §

Tuen vähennys tai seuraamus tukiehtojen ja vähimmäistason vaatimusten noudattamatta jättämisestä

Jos eläinten hyvinvointikorvauksen eläinryhmässä yhtä tai useampaa tukiehtoa tai vähimmäistason vaatimusta ei ole noudatettu tai tukiehdon noudattamista ei voida todentaa puutteellisten asiakirjojen vuoksi, arvioidaan noudattamatta jättämisen vakavuus, laajuus ja pysyvyys

ja näistä korkein arvio määrittää sovellettavan vähennyksen. Tuenhakijan valitsemasta eläinlajikohtaisesta toimenpiteestä maksettavaa tukea vähennetään tukiehtojen noudattamatta jättämisen perusteella 10, 20, 30, 40 tai 50 prosenttia. Jos noudattamatta jättäminen koskee vähimmäistason vaatimusta, edellä mainitun vähennyksen on oltava vähintään 20 prosenttia. Jos noudattamatta jättämistä koskevan arvion perusteella tuen vähennys on yli 50 prosenttia, toimenpiteen tukea ei makseta. Jos eläinlajikohtaisesta hyvinvointisuunnitelmasta ei makseta tukea, muistakaan tuenhakijan hakemista kyseisen eläinlajin toimenpiteistä ei makseta tukea. Vakavissa noudattamatta jättämisissä sovelletaan, mitä toimeenpanolain 34 §:n 2 momentissa säädetään.

Jos alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen eläinlajilla yhtä tai useampaa vähimmäistason vaatimusta ei ole noudatettu tai vaatimuksen noudattamista ei voida todentaa puutteellisten asiakirjojen vuoksi, arvioidaan noudattamatta jättämisen vakavuus, laajuus ja pysyvyys ja näistä korkein arvio määrittää sovellettavan vähennyksen. Ympäristösopimuksesta maksettavaa tukea vähennetään eläinlajin osalta vähimmäistason vaatimuksen laiminlyönnin perusteella 20, 30, 40 tai 50 prosenttia. Jos laiminlyöntiä koskevan arvion perusteella tuen vähennys on yli 50 prosenttia, kyseisen eläinlajin osalta ei makseta tukea. Vakavissa noudattamatta jättämisissä sovelletaan, mitä toimeenpanolain 34 §:n 2 momentissa säädetään.

Jos eläinten hyvinvointikorvauksen tai alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen osalta sama tukiehdon tai vähimmäistason vaatimuksen noudattamatta jättäminen toistuu kolmen kalenterivuoden aikana, 1 tai 2 momentin mukaisen noudattamatta jättämistä koskevan arvion mukainen vähennys tukeen tehdään kaksinkertaisena. Jos vähennys on yli 50 prosenttia, tai kyse on vakavasta noudattamatta jättämisestä, sovelletaan mitä 1 tai 2 momentissa säädetään.

Vähennykset ja seuraamukset eläinten hyvinvointikorvaukseen tai alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen perusteella maksettavaan ympäristökorvaukseen tehdään takautuvasti aikaisempiin sitoumus- tai sopimuskausiin Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) No 2988/95 3 artiklan mukaisesti, jos tukeen liittyviä ehtoja tai vähimmäistason vaatimuksia ei ole noudatettu yhtenä tai useampana sitoumus- tai sopimuskautena ja tuenhakija on hakenut aiemmin saman toimenpiteen tai sopimuksen mukaista tukea.

5 luku

Voimaantulo

27 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 24 päivänä tammikuuta 2023.

Helsingissä 19.1.2023

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen

Neuvotteleva virkamies Suvi Ruuska